

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ О.Є.Грибанова

«_____» _____ 2023

ТЬЮТОРИНГ В ОСВІТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: 01 освіта/ педагогіка

спеціальності: 012 дошкільна освіта, 013 початкова освіта

освітньо-професійної програми: дошкільна освіта, початкова освіта

Укладач/Укладачі: Яцук Н.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії _____

_____
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2023
Голова ЦК _____

(підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

_____
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2023
Заступник директора з НМР

_____
А.В.Ходаковська
(підпис) _____ (ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань <i>01 освіта / педагогіка</i> _____ (шифр і назва)	Нормативна/вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність <i>012 дошкільна освіта</i> <i>013 початкова освіта</i> _____ (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		3 -й	
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	14 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Тьюторинг в освіті» є формування навичок роботи із здобувачами освіти по їх особистим запитам до освіти, самовизначення та управління особистими ресурсами та засобам мотивації під час тьюторського супроводу. У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності**:

ЗК6 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Компетентності визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК9. Здатність працювати самостійно й у команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

ЗК10. Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Компетентності визначені стандартом фахової передвищої освіти:

СК2 Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.

СК6 Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.

СК7 Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.

СК8 Здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів.

СК9 Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

Компетентності визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

СК16. Здатність до педагогічної взаємодії на засадах гуманізму, з орієнтацією на цінності демократичного суспільства.

СК18. Здатність до використання, поширення інновацій у педагогічній науці та практиці, перспективного педагогічного досвіду. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

Отримати програмні результати:

РН7 Проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи.

РН8 Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

РН12 Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.

РН14 Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.

РН15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

Результати навчання визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

РН 17. Розуміти природу й знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

РН19. Усвідомлювати потреби в саморозвитку, вміти аналізувати та визначати сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності.

РН20. Здатність усвідомлювати та ефективно виконувати нові ролі та завдання вчителя: фасилітатора, організатора, менеджера, лідера, модератора, коуча, тьютора.

РН21. Моделювати освітній процес із врахуванням індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти початкової школи.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Формування теоретичних основ тьюторства

Тема 1. Вступ до курсу. Роль вчителя в освітньому процесі цифрової епохи

Зміст

Освіта 4.0., 5.0. Доповнена реальність підручників та віртуальний простір навчання. Класична та інноваційна парадигми навчання. Освітні моделі сучасної освіти. Пояснювально-ілюстративний, програмований типи навчання як зміна «школі запам'ятовування» на «школу дій». (Інформаційно-комп'ютерні технології) ІКТ та комп'ютерне навчання як діалог людини і машини. Проблемний тип навчання як вирішення власної проблеми учнем за участі тьютера. Контекстне навчання як формування поведінкових навичок. Тьюторство ренесансу – побудова діалогу між студентом та викладачем.

Тема 2. Історія тьюторства.

Зміст

Тьюторство як першочергова функція супроводу процесу самоосвіти студента Середньовічної епохи. Тьюторська практика як частина англійської університетської системи. Тьюторіал – регулярні зустрічі тьютора та підопічного. Тьюторинг як метод набирає обертів в реаліях української освіти. Матриця тьюторських компетенцій.

Тема 3. Поняття та принципи тьюторінгу

Зміст

Відкрите варіативне освітнє середовище як умова для реалізації тьюторінгу. Індивідуалізація – основа тьюторингу. Тьюторинг як спрямований на всебічний розвиток підопічного. Оцінка можливостей – це розкриття ефективного їх використання. Основою тьюторингу поставлені мета та способи досягнення для учня. Рефлексія як основний інструмент тьюторингу. Взаємовідносини та співпраця між тьютором та підопічним.

Розділ 2. Тьюторинг: практики впровадження

Тема 4. Форми та методи тьюторського супроводу

Зміст

Класифікація форм та методів тьюторського супроводу. Індивідуальна тьюторська консультація (розмова). Групова тьюторська консультація. Тьюторіал (навчальний тьюторській семінар). Тренінг. Освітня подія. Заходи щодо розвитку освітньої мотивації, побудови та реалізації індивідуальних

освітніх програм. Методи тьюторського супроводу. Методи практикоорієнтованої діяльності. Методи проблемного навчання (дозвіл проблемних ситуацій, метод навчального кейсу). Проектні методи (розробка та захист ІОП, проекту, портфоліо). Психодіагностичні (анкетування, психологічна діагностика, індивідуальне та групове консультування, профконсультування). Методи активного навчання. Методи аналізу самоаналізу (рефлексія, рефлексивний звіт освітніх цілей, діяльності щодо їх досягнення, аналіз та самоаналіз здібностей, схильностей). Методи самостійної роботи учня (індивідуально й у групах).

Тема 5. Технологія тьюторського супроводу.

Зміст

Технології відкритої освіти. типових завдань тьютора щодо тих, хто навчається в дистанційному навчанні. Основними функціями тьютора щодо учнів. Відповідність типових завдань та функцій тьютора по відношенню до учнів. Проектування освітніх програм за умов тьюторського супроводу.

Тема 6. Організація тьюторського супроводу в освітній установі

Зміст

Тьюторство у початковій школі. Робота тьютора з дитячими питаннями та відповідями. Перший етап роботи з тьютором школяра – пошук особистого питання школяра. Другий етап роботи з тьютором школяра – пошук відповідей та пошук рішень. Визначення індивідуального стилю освіти. Основні техніки роботи тьютора. Тьюторський супровід у середній школі. Психологічні особливості підлітків. Тьюторські консультації формування умінь та навичок самоосвітньої діяльності. Усвідомлення свого професійного майбутнього. Тьюторство у старшій школі. Індивідуальна освітня траєкторія та організація роботи з образом майбутнього старшокласника.

Тема 7. Професійно-особистісний розвиток тьютора.

Зміст

Структура професійної компетентності тьютора. Сучасні продуктивні технології навчання. Основні особливості, що визначають специфічність роботи тьютора. Основні принципи роботи тьютора із дорослою аудиторією. Планування кар'єри тьютора.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні основи риторики					
Тема 1. Вступ до курсу. Роль вчителя в освітньому процесі цифрової епохи	11	2	2		7
Тема 2. Історія тьюторства.	11	2	2		7
Тема 3. Поняття та принципи тьюторінгу	11	2	2		7
Разом за розділом 1	36	6	6		21
Розділ 2. Тьюторинг: практики впровадження					
Тема 4. Форми та методи тьютерського супроводу	14	2	2		10
Тема 5. Технологія тьюторського супроводу.	14	2	2		10
Тема 6. Організація тьюторського супроводу в освітній установі	15	2	4		9
Тема 7. Професійно-особистісний розвиток тьютора.	14	2	2		10
Разом за розділом 2	54	8	10		39
<i>Усього годин</i>	90	14	16		60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу. Роль вчителя в освітньому процесі цифрової епохи	2
2	Історія тьюторства.	2
3	Поняття та принципи тьюторінгу	2
4	Форми та методи тьютерського супроводу	2
5	Технологія тьюторського супроводу.	2
6	Організація тьюторського супроводу в освітній установі.	2
7	Професійно-особистісний розвиток тьютора	2
Разом		14

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Форсайт. Вчитель цифрової епохи	2
2	Досвід впровадження тьюторства.	2
3	Розробка правил тьюторінгу	2
4	Методологія тьютерського супроводу	2
5	Алгоритм тьюторського супроводу.	2
6	Специфіка тьюторського супроводу з різними віковими групами школярів	4
7	Професіограма тьютора	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Індивідуальна освітня траєкторія.	8
2	Досвід тьюторства у світі.	8
3	Перелік вимог до роботи тьютора	8
4	Інструментарій тьютора	8
5	Організація роботи тьютора	10
6	Інструментарій тьютора для роботи з різними віковими групами школярів	10
7	Компетенції та якості тьютора	10
Разом		62

Індивідуальне завдання

Розробка індивідуальної освітньої програми для здобувача освіти

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань						Сам-на робота інд. завд.	Залік/ Екзам ен	Сум а
Модульна атестація № 1 (30 балів)			Модульна атестація № 2 (30 балів)					
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6			
10	10	10	10	10	10	20	20	100

Примітка: розробляючи систему накопичення балів, треба враховувати, що студентам бали виставляються за виконані завдання (вміння) та за засвоєння певного обсягу теоретичного матеріалу (знання).

Оскільки ЄКТС передбачає накопичення балів протягом вивчення курсу, то має бути певна кількість контрольних заходів - мінімум 1 захід на 0,5 кредиту)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
			Залік
A	90 – 100 (відмінно) Розроблено і проведено тьюторську сесію. Виконано всі практичні роботи. Надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці Активна участь під час ZOOM конференцій.		Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре) Розроблено і проведено тьюторську сесію. Виконано всі практичні роботи. Надано не менше 2-х відеосюжетів про застосування методологічного інструментарію на практиці Активна участь під час ZOOM конференцій.		
C	75 – 84 (добре) Розроблено і проведено тьюторську сесію. Виконано всі практичні роботи. Не надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці Активна участь під час ZOOM конференцій.		
D	70 – 74 (задовільно) Тільки розроблено тьюторську сесію. Виконано всі практичні роботи. Не надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці Активна участь під час ZOOM конференцій.		
E	60 – 69 (достатньо) Не розроблено тьюторську сесію. Виконано не менше 3-х практичних роботи. Не надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці Тільки присутність під час ZOOM конференцій.		
FX	35 – 59(незадовільно – з можливістю повторного складання) Не розроблено тьюторську сесію. Не подано практичних робіт. Не надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці Тільки присутність під час ZOOM конференцій		Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) Не розроблено тьюторську сесію. Не подано практичних робіт. Не надано відеосюжети про застосування методологічного інструментарію на практиці ZOOM конференції не відвідувались		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Акініна, Н.Л. (2018). Тьюторство: зарубіжний досвід. Історико-педагогічні студії: науковий часопис, (11 – 12), 33 – 38.
2. Бойко А. М. Індивідуальні тьюторські завдання для самостійної роботи студентів II – V курсів (інтегрований курс теорії та історії педагогіки): навчальний посібник. Київ : Полтава, 2010. 400 с.
3. Дем'яненко Н. М. Тьюторство і тьюторська технологія: навчальна програма: навч.-метод. комплекс фахової підготовки магістрів галузі знань «Освіта». Київ, 2017. Ч. II. С. 160–179.
4. Кравченко І. М. (2019). Застосування тьюторства в умовах української вищої школи. Наукові виклики: зб. матеріалів міждисциплін. наук.-практ. конф. до Всесвітнього Дня Науки. (с. 96 – 99).
5. Осадча К. П. Теоретичні та методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності: монографія. Мелітополь : ФО-П Однорог Т. В., 2019. 424 с.

Додаткова:

1. Зарішняк І.М. Комунікативні аспекти взаємодії між тьютором і студентом. Філософські рефлексії сучасних світоглядних дискурсів: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 19–20 квітня 2019 р. / за ред. проф. В.Ю. Попова. Вінниця, 2019. С. 179–183.
2. Петрова І. Тьюторство в закладах вищої освіти: порівняльний аналіз. Філософські рефлексії сучасних світоглядних дискурсів: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 19–20 квітня 2019 р. За ред. проф. В.Ю. Попова. Вінниця, 2019. С. 192–196.
3. Осадча К. П. Організація підготовки тьюторів у США. Педагогічні науки. Херсон, 2019. № 1 (86). С. 312–317.
4. Музиченко О. Ф. Сучасні педагогічні течії в Західній Європі і Америці. Київ, 1919. 109 с.
5. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Тьюторський супровід навчального процесу» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: Н. С. Гарань, О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 62 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1029>

